

LAHDEN KAUPUNGINKIRJASTO

2021-2022

Ammattioppilaitoksen lukudiplomi

Lastu-kirjastot

Juha Huus

salpaus

Koulutuskeskus | Further Education

Lukudiplomin suojeelijana toimii kirjailija Kalle Veirto.

Kuva: Karisto / Juha Tanhua

Ohjeet

Lukudiplomi tai sen osa kuuluu Viestintä ja vuorovaikutus äidinkielellä (suomi/S2) valinnaisiin opintoihin. Diplomin voi suorittaa, vaikka ei haluaisi valinnaisia opintoja.

Opintoja voi suorittaa 3 osp.

Ammattioppilaitoksen lukudiplomin saa, kun on lukenut 9 kirjaa ja tehnyt niistä tehtävät.

Yhdestä kirjasta tulee tehdä yksi tehtävä.

Ainoastaan ensimmäinen kategoria, Oman ammattialan kirja, on pakollinen. Voit myös ehdottaa omavalintaista kirjaa opettajalle jokaiseen kategoriaan. Teoksia voi poimia myös helppolukuisen lukudiplomin listalta.

Useassa kirjassa on vaihtoehtona cd-äänikirja, e-äänikirja tai e-kirja. Jos kategoriassa on tarjolla sekä romaaneja että tietokirjoja, voit valita vapaasti kumman haluat lukea. Teosten etsimisessä voit käyttää apuna Lastu-verkkokirjaston tiedonhaku: lastu.finna.fi tai kysyä apua kirjaston henkilökunnalta.

Osa teoksista löytyy myös e-kirjana tai e-äänikirjana [Lastu-kirjastojen e-kirjakokoelmasta \(avautuu uuteen ikkunaan\)](#) Lainaamiseen tarvitset Lastu-kirjastojen kirjastokortin numeron ja PIN-koodin.

Huom. e-kirjojen ja e-äänikirjojen saatavuudessa voi tapahtua

muutoksia. Tarkista ajantasainen tilanne Ellibs-e-kirjastosta. Voit avata aineiston internet-selaimessa, käyttää Ellibs-mobiilisovellusta tai ladata maksuttoman lukuohjelman. E-äänikirjoja voi kuunnella omalla laitteella selaimen kautta, kun käytössä on internet-yhteys.

Kirjalistat löytyvät myös Lastu-verkkokirjastosta. Listalta pääset suoraan teosten saatavuustietoihin ja voit tehdä varauksia teoksiin:

lastufinna.lahti.fi/ammattioppilaitoksen-lukudiplomi/

Ä = teos löytyy **myös** cd-äänikirjana tai e-äänikirjana

H = Helppolukuinen kirja

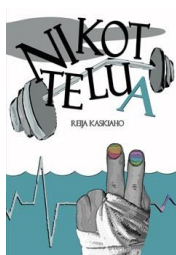
N = Sopii nuorille lukijoille

1. Oman ammattialan kirja

Tämä kategoria on pakollinen. Kirja voi olla joko tietokirja tai romaani, joka käsittelee omaa opiskelualaasi tai ammattiasi. Käytä kirjan etsimiseen apunasi Lastu-verkkokirjaston tiedonhaku lastu.finna.fi tai kysy apua kirjaston henkilökunnalta.

2. Kotimainen nykykirjallisuus

1. **Annala, Marko:** Värityskirja
2. **Delikouras, Aleksis:** Nörtti - New Game H N
3. **Hirvonen, Elina:** Kun aika loppuu (myös cd-kirja ja e-äänikirja) Ä
4. **Kaskiaho, Reija:** Nikottelua (myös e-kirja) N
5. **Kuisma; Hanna-Riikka:** Kerrostalo
6. **Nousiainen, Inka:** Mustarastas (myös e-kirja ja e-äänikirja) Ä
7. **Nyman, Ossi:** Röyhkeys
8. **Oksanen, Sofi:** Puhdistus (romaaniversio, löytyy myös cd-kirja) Ä
9. **Saari, Kirsikka:** Hölmö nuori sydän N
10. **Storm, Annastiina:** Me täytytään valosta

3. Päijäthämäläisiä kirjailijoita

1. **Jarla, Pertti:** jokin Fingerpori-sarjakuva-albumi
2. **Koskimaa, Joonas:** Rautasalo (myös e-kirja)
3. **Palander, Riikka:** Sininen punainen - runokokoelma (tai jokin muu Palanderin teoksesta)
4. **Järvikallas, Marko:** Mihin täällä voi mennä - novellikokoelma
5. **Piekkari, Eija:** Haamupari (tai jokin muu Kristiina Elo -sarjan dekkareista, näistä useita löytyy myös e-kirjana)
6. **Rönkä, Antti:** Jalat ilmassa
7. **Sandberg, Timo:** Kärpäsvaara (tai jokin muu Sandbergin dekkareista, useita näistä löytyy myös cd-kirjana, e-kirjana ja e-äänikirjana)
8. **Tamminen, Petri:** Enon opetukset H
9. **Teräs, Mila:** Sininen huone N
10. **Veirto, Kalle:** Ohuin ja hauskin kirja H N

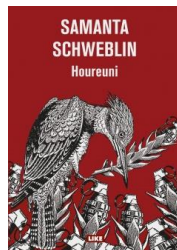

4. Klassikot

1. **Brontë, Charlotte:** Kotiopettajattaren romaani
2. **Canth, Minna:** Agnes
3. **Doyle, Arthur Conan:** Baskervillen koira (myös cd-kirja) Ä
4. **Jotuni, Maria:** Kun on tunteet
5. **Kafka, Franz:** Muodonmuutos
6. **Meri, Veijo:** Jääkiekkoilijan kesä
7. **Paasilinna, Arto:** Jäniksen vuosi (myös cd-kirja) Ä
8. **Sillanpää, F.E:** Hiltu ja Ragnar
9. **Stevenson, Robert Louis:** Tohtori Jekyll ja herra Hyde
10. **Tsehov, Anton:** Kolme sisarta (näytelmä)

5. Kokeilevaa kirjallisuutta ja erikoisia tarinoita

1. **Huotarinen, Vilja-Tuulia:** Niin kuin minä heidät näin
2. **Kureishi, Hanif:** Esikaupunkien Buddha
3. **Lindstedt, Laura:** Ystäväni Natalia (myös e-ääni-kirja) Ä
4. **Nelson, Maggie:** Sinelmiä
5. **Pohjola, Mike:** Sinä vuonna 1918 (roolipelinä pelattava kirja)
6. **Porter, Max:** Surulla on sulkapeite
7. **Schweblin, Samanta:** Houreuni (myös e-kirja)
8. **Taskunovellit** (toim. Vilja-Tuulia Huotarinen)
9. **Tavi, Henriikka:** Tellervo
10. **Turunen, Eeva:** Neiti U muistelee niin sanottua ihmissuhdehistoriaansa

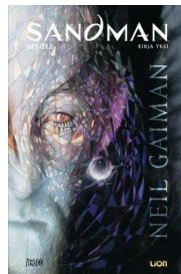

6. Runot

1. **Eliot, T. S:** Kissojen kielen kompasanakirja
2. **Holma, Antti:** Kauheimmat runot tai Kauheimmat joululaulut (Kauheimmat runot myös e-kirjana ja cd-kirjana Holman lukemana)
3. **Härkönen, Anna-Leena:** Vääränlainen mies
4. **Hikmet, Nazim:** Puut kasvavat vielä
5. **Kalevauvala: kansanrunoutta keskustelupalstoilta.** toim. Niininen, Aapo; Numminen, Kimmo.
6. **Kilpi, Eeva:** Animalia (myös e-kirja)
7. **Laaksonen, Heli:** Aurinko, porkkana, vesi
8. **Paperi T:** post alfa
9. **Rasa, Risto** jokin teoksista
10. **Södergran, Edith:** Runoja

7. Sarjakuvat

1. **Bechdel, Alison:** Hautuukoti N
2. **Andersen, Sarah:** Aikuisuus on myytti tai Elämänhallinta on illuusio
3. **Días Canales, Juan:** Kissa varjoisilta kujilta (Blacksad-sarjan ensimmäinen osa)
4. **Gaiman, Neil:** Sandman deluxe: Kirja 1
5. **Gustavsson, Hanna:** Yölapsi
6. **Hiltunen, Petri:** Väinämöisen paluu (tai jokin muu osa Väinämöinen -sarjasta)
7. **Trondheim, Lewis:** Maggy Garrison 1: Hymyile vähän, Maggy (tai jokin muu osa sarjasta)
8. **Takalo, Tiitu:** Memento mori
9. Vapaavalintainen osa Star Wars -sarjasta, esim. **Luke Skywalker: galaksin viimeinen toivo** tai **Star Wars Imperiumi: osa 1: Petos**
10. Vapaavalintainen manga-sarjakuva: Esimerkiksi:
Aoyama, Gosho: Salapoliisi Conan
Arakawa, Hiromy: Fullmetal Alchemist
Nakazawa, Keiji: Hiroshiman poika
Nagakawa, Naruki: Talvisota tai Jatkosota
Yazawa, Ai: Nana

8. Eri kulttuurit, maantiede, matkat

Tietokirjat:

1. **Alizad, Arman:** Armanin maailma (myös e-kirja)
2. **Haapasalo, Ville:** "Et kuitenkaan usko..." Ville Haapasalon varhaisvuodet Venäjällä tai "Et muuten tätäkään usko" Ville Haapasalon 2000-luku Venäjällä (myös e-kirja)
3. **Hubara, Koko:** Ruskeat tytöt - tunne-esseitä
4. **Papalagit - samoalaispäällikkö Tuiavii valkoisen miehen maailmassa** (toim. Tuiavii; Maxine van Eerd-Schenck)

Romaanit:

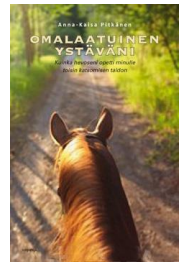
5. **Adichie, Chimamanda Ngozi:** Purppuranpunainen hibiskus
6. **ElRamly, Ranya:** Auringon asema (myös cd-kirja) Ä
7. **Hosseini, Khaled:** Leijapoika
8. **Tietäväinen, Ville:** Näkymättömät kädet - sarjakuvaromaani

9. Eläimet, luonto, ympäristö

Tietokirjat:

1. **Koivisto, Sesse:** Tapiiri sohvapöydän alla
2. **Kokko, Yrjö:** Laulujoutsen
3. **Ohtonen, Kimmo:** Karhu - voimaeläin
4. **Pitkänen, Anna-Kaisa:** Omalaatuinen ystäväni: Kuinka hevoseni opetti minulle toisin katsomisen taidon
5. **Suhonen, Ville:** Metsän tarina

Romaanit:

6. **Adams, Richard:** Ruohometsän kansa (myös kuunnelmaversio cd-kirjana) Ä
7. **Hiraide, Takashi:** Kissavieras
8. **Kangas, Sinimaaria:** Sielunhevonen (myös e-äänikirja) Ä
9. **Puikkonen, Emma:** Lupaus
10. **Sinisalo, Johanna:** Linnunaivot

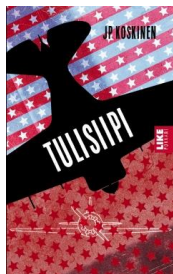
10. Historia, sota ja yhteiskunta

Tietokirjat:

1. **Breen, Marta:** Naiset - 150 vuotta vapauden, sisaruuden ja tasa-arvon puolesta (sarjakuva)
2. **Folman, Ari:** Anne Frankin päiväkirja (sarjakuva)
3. **Gandhi, Arun:** Vihan oppitunnit: Isoisäni Mahatma Gandhin opetuksia
4. **Gustafsberg, Harri:** Karhuryhmä
5. **Vehkoo, Johanna:** Valheenpaljastajan käsikirja

Romaanit:

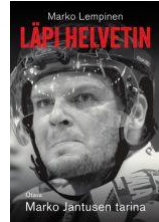
6. **Koskinen, J. P:** Tulisiiپی
7. **Lähteenmäki, Laura:** Yksi kevät H N
8. **Rytisalo, Minna:** Rouva C
9. **Vuori, Kristiina:** Elinan surma (myös cd-kirja) Ä
10. **Zusak, Markus:** Kirjavaras

11. Urheilu ja pelit

Tietokirjat:

1. **Hotakainen, Kari:** Tuntematon Kimi Räikkönen (myös e-kirja ja e-äänikirja) Ä
2. **Kyrö, Tuomas:** Urheilukirja (myös cd-kirja) Ä
3. **Lempinen, Marko:** Läpi helvetin: Marko Jantusen tarina (myös e-kirja)
4. **Manzos, Aleksandr:** Kaikkien aikojen pelit
5. **Nurminen, Jere:** Kiira Korpi - ehjäksi särkynyt

Romaanit:

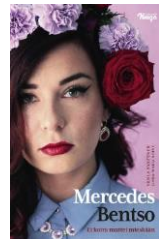
6. **Backman, Fredrick:** Kiekkokaupunki
7. **Cline, Ernest:** Ready player one
8. **Kantomaa, Marko:** Ylpeydestä N
9. **Nousiainen, Miika:** Maaninkavaara
10. **Veirto, Kalle:** Säbätalvi N

12. Musiikkiaiheisia kirjoja

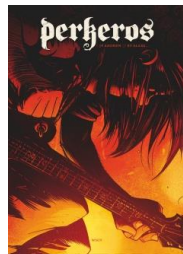
Tietokirjat:

1. **Kirjonen, Thomas; Mykkänen, Erkka:** Kasmir: Annoskateus - stooreja ja reseptejä
2. **Miten lauluni syntyvät?** Toim. Eetu Kauppinen
3. **Paleface:** Kolmetoista kertaa kovempi - räppäriin käsikirja
4. **Roine, Linda-Maria; Pystynen, Venla:** Mercedes Bensto: Ei koira muttei mieskään (myös e-kirja ja e-äänikirja) Ä
5. **Strand, Heini:** Hyvä verse - suomiräpin naiset

Romaanit:

6. **Ahonen, J. P:** Perkeros (sarjakuvaromaani)
7. **Egan, Jennifer:** Aika suuri hämäys
8. **Hornby, Nick:** Uskollinen äänentoisto
9. **Itkonen, Juha:** Anna minun rakastaa enemmän (myös cd-kirja ja e-kirja) Ä
10. **Lopakka, Sami:** Marras

13. Elämäkerrat ja selviytymistarinat

1. **Björkstam, Ulrika:** Nouse nyt - kuinka selvisin vakavasta onnettomuudesta
2. **Bourdain, Anthony:** Appetites - ruokahalu
3. **Holappa, Henrik:** Minä perustin uusnatsijärjestön - vastarintaliikkeen ex-johtajan muistelmat (myös e-kirja ja e-äänikirja) Ä
4. **Hyysalo, Pekka:** Fight Back - toinen mahdollisuus N
5. **Kellomäki, Ani:** Kosteusvaurioita: kasvukertomuksia pullon juurelta
6. **Savolainen, Miina:** Maailman ihanin tyttö (voimauttava valokuva)
7. **Stenius, Jarkko:** Nyrkkisankari
8. **Strayed, Cheryl:** Villi vaellus
9. **Toivola, Jani:** Musta tulee isona valkoinen
10. **Tolvanen, Joonas:** Soturimunkin oppipoika

14. Tunteet ja elämäntaito

Tietokirjat:

1. **De Mello, Anthony:** Havahtuminen
2. **Järvi, Elina:** Error - mielenhäiriöitä
3. **Kivi, Iikka:** Menisit ennemmin terapiaan - rehellinen self help -kirja
4. **Takanen, Kimmo:** Tunne lukkosi: vapaudu tunteiden vallasta
5. **Toiviainen, Mikko:** What's up, elämä H N

Romaanit:

6. **Green, John:** Tähtiin kirjoitettu virhe N
7. **Honeyman, Gail:** Eleanorille kuuluu ihan hyvää (myös cd-kirja) Ä
8. **Maskame, Estelle:** DIMILY- Rakastan N
9. **Nichols, David:** Sinä päivänä
10. **Rönkkönen, Henriikka:** Määmatka ja muita sinkkuelämän ihmeitä tai jokin muu Rönkkösen kirjoista (myös e-kirja) H

15. Scifi- fantasia- ja kauhukirjallisuus

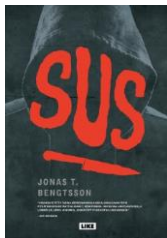
1. **Adams, Douglas:** Linnunradan käsikirja liftareille (myös cd-kirja) Ä
2. **Gluhovski, Dmitri:** Metro 2033
3. **Hautala, Marko:** Kuokkamummo (myös e-kirja)
4. **Itäranta, Emmi:** Teemestarin kirja (myös e-kirja tai e-äänikirja) Ä
5. **King, Stephen:** Hohto
6. **Le Guin, Ursula K:** Maameren velho N
7. **Sapkowski, Andrzej:** Haltiain verta (Witcher/Noituri-saagan aloitus)
8. **Stålenhag, Simon:** Liittymä

9. **Turtschaninoff, Maria:** Maresi - punaisen luostarin kronikoita H N
10. **Vänskä, Mia:** Saattaja (myös e-kirja ja cd-kirja) N Ä

16. Jännitys- ja rikoskirjallisuus

1. **Bengtsson, Jonas:** Sus H
2. **Bradley, Alan:** Piiraan maku makea
3. **Gattis, Ryan:** Vihan kadut
4. **Häkkinen, Perttu:** Hukkuminen - kertomus Kumpulän surmayöstä
5. **Järvelä, Jari:** Tyttö ja pommi H N
6. **Lemaitre, Pierre:** Silmukka (myös e-kirja tai e-äänikirja) Ä
7. **McManus, Karen M:** Yksi meistä valehtelee N
8. **Persson Giolito, Malin:** Suurin kaikista (myös cd-kirja) Ä
9. **Raevaara, Tiina:** Korppinaiset (e-kirja)
10. **Tuomainen, Antti:** Parantaja (myös e-kirja)

Tehtävät

1. Kirjoita nekrologi eli muistokirjoitus yhdestä kirjan pää- tai sivuhenkilöstä.
2. Luo kirjaan uusi sivuhenkilö. Kerro, millainen hän on ja millaiset suhteet hänellä on kirjan muihin henkilöihin. Missä ja milloin päähenkilö tutustuisi luomaasi sivuhenkilöön ensi kerran?
3. Poimi henkilöistä stereotyyppiset roolit (esim. sankari, konna, pelastaja, ratkaisija, auttaja). Millaisia tyyppillisiä piirteitä kirjailija on käyttänyt henkilökuvauksessa (ulkoasu/toiminta/kieli tms.)?
4. Valitse toinen:

A Olet toimittaja, joka on tekemässä haastattelua jostakin kirjan henkilöstä. Kirjoita henkilökuva. Otsikoi lehtijuttusi. Liitä juttuun kuvia kuvateksteineen.

B Kirjoita uutinen jostain kirjan tapahtumasta tai asiasta. Kirjoita uutistyyliin ja kirjakielellä. Muista uutisen rakenne (= tärkein asia ensin, taustat sitten) ja uutiskysymykset (mitä, missä, milloin, kuka, mitkä syyt ja seuraukset). Otsikoi iskevästi.

5. Kirjoita lukemallesi kirjalle jatko, jossa kerrot, mitä henkilöille myöhemmin tapahtuu.
6. Valitse joku kirjan henkilöistä ja kirjoita hänelle kirje. Kommentoi asioita, joita tiedät hänelle tapahtuneen. Voit neuvoa, lohduttaa, kysyä, ihmetellä, kannustaa tai arvioida.
7. Vertaile teoksen henkilöitä, tapahtumia ja tapahtumapaikkoja nykyajan Suomeen. Mikä olisi toisin, mikä voisi olla samanaista?
8. Kirjoita kirjasta arvostelu. Sisällytä arvosteluusi faktat (kirjan nimi, laji ja ilmestymisvuosi). Muista arvostelun rakenne:

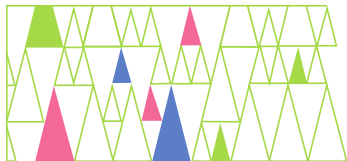
johdanto, yleisarvio, esittely, poimintoja ja havaintoja yksityiskohdista, arviointia/mielipide, merkityksen pohdintaa tai vertailua vastaaviin teoksiin, kirjailijan aiempiin teoksiin tai mahdolliseen kirjasta tehtyyn elokuvaan. Jaksota tekstisi.

9. Vertaile kirjaa ja siihen pohjautuvaa elokuvaa. Poimi kohtia, joissa elokuvan käsikirjoitus seuraa tarkasti kirjaa ja joissa se poikkeaa kirjan tarinasta. Mitä on jätetty pois kokonaan? Ota kantaa elokuvakäsikirjoittajan ratkaisuihin. Vastasiko elokuva omaa mielikuvaasi tarinasta? Kumpaa pidit parempana ja miksi? Kirjoita yhtenäinen teksti.
10. Tee kirjasta traileri, maksimissaan muutaman minuutin mittainen video. Voit joko käyttää iMovien trailerisovellusta, jos käytävissäsi on iPad, tai kuvata vapaamuotoisen videon valitsemallasi sovelluksella. Tekijänoikeusvapaata taustamusiikkia löydät esimerkiksi freeplaymusic.comista ja valokuvia kuvapankkeista, esimerkiksi morguefile.com tai pixabay.com.
11. Tee lukemastasi kirjasta digiruno.
12. Tee kirjalle soundtrack. Voit toteuttaa sen valintasi mukaan esimerkiksi biisilistana, Spotifyssa tai Youtubessa. Perustele, miksi valitsit kyseiset biisit ja kuinka ne kuvastavat kirjan tunnelmia. Kirjoita yhtenäinen teksti.
13. Valitse **kolme** runoa lukemastasi runoteoksesta ja analysoi niitä niin tarkasti kuin osaat: Kuka on runon minä? Onko runo kertova vai kuvaava? Mikä on runon aihe /miljö /teema? Onko kyseessä perinteinen vai moderni runo? Onko kyseessä kuvurunno? Millaisia vertauskuvia runossa on? Mikä runossa puhuttelee / koskettaa / herättää ajatuksia /on erityistä? Poimi esimerkkejä mm. kuvailmauksista ja -kielestä, riittelystä tai säejaosta.
14. Kirjoita runo tai laulun sanat lukemastasi teoksesta.

15. Muuta jokin kirjan kohtaus runoksi tai räpiksi. Runo voi olla perinteinen (säkeet, säkeistöt, loppusoinnut) tai moderni (vapaa- muotoinen tai kuvaruno). Keksi runolle nimi.
16. Piirrä sarjakuva jostain teoksen tapahtumaketjusta. Ruutuja voi olla 5 - 8. Muista vaihtelevat kuvakoot ja -kulmat. Käytä sarjaku- van kieltä ja kerrontaa (erilaiset puhekuplat, teksti kuvan alle, tehosteäänet tms.). Liitä mukaan kirjan sivunumero, josta sarja- kuvaksi muunnettu kohtausta löytyy tai selosta tilanne. Voit käyt- tää valitsemaasi sovellusta tai tehdä kaiken käsityönä.
17. Piirrä sarjakuva jostain teoksen tapahtumaketjusta. Ruutuja voi olla 5 - 8. Muista vaihtelevat kuvakoot ja -kulmat. Käytä sarjaku- van kieltä ja kerrontaa (erilaiset puhekuplat, teksti kuvan alle, tehosteäänet tms.). Liitä mukaan kirjan sivunumero, josta sarja- kuvaksi muunnettu kohtausta löytyy tai selosta tilanne. Voit käyt- tää valitsemaasi sovellusta tai tehdä kaiken käsityönä.
18. Perusta julkinen tai yksityinen kirjallisuusblogi, jossa kerrot kir- jallisuusdiplomin suorittamisesta ja lukemistasi kirjoista. Keksi blogille hyvä nimi ja suunnittele sille tyylikäs ulkoasu.
19. Tietokirja: Tee jotain oman alasi tietokirjan ohjeen mukaan (nik- karoi, askartele, leivo, meikkaa, kampa, neulo jne.). Dokumen- toi asia videon tai valokuvien avulla.

Kannen kuvitus: Jessika Huusko / Koulutuskeskus Salpaus

lastu.finna.fi

Lastu-kirjastot

09/2021